

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Witamy w Holandii!

*Broszura dla
emigrantów
zarobkowych z Europy*

Pochodzi Pan(i) z kraju należącego do Unii Europejskiej lub Liechtensteinu, Norwegii, Islandii, Chorwacji czy Szwajcarii i chciał(a)by Pan(i) mieszkać oraz pracować w Holandii? Jeśli tak, to niniejsza broszura została przygotowana z myślą o takich osobach jak Pan(i).

Informacje w niej zawarte pomogą Panu (Pani) odnaleźć się w pierwszych dniach pobytu w Holandii. Znajdzie tu Pan(i) informacje na temat swoich praw i obowiązków jako pracownika lub przedsiębiorcy, a także zasad i zwyczajów panujących w Holandii.

Postaramy się także udzielić Panu (Pani) odpowiedzi na jak najwięcej pytań. Gdyby jednak chciał(a) Pan(i) uzyskać szczegółowe informacje na dany temat, zachęcamy do odwiedzenia strony internetowej, której adres podano przy konkretnym zagadnieniu. Jeśli czyta Pan(i) tę broszurę w wersji elektronicznej, wystarczy kliknąć na podany link. Można też oczywiście zadzwonić pod numer telefonu podany przy danym zagadnieniu.

Uwaga! Większość stron internetowych opracowano w języku niderlandzkim. Jeśli dana strona funkcjonuje również w innym języku, zawsze zamieszczona będzie stosowna adnotacja. Jeśli zdecyduje się Pan(i) zadzwonić pod jeden z podanych numerów telefonów, istnieje duże prawdopodobieństwo, że będzie Pan(i) mógł (mogła) prowadzić rozmowę w języku angielskim.

W nagłych przypadkach może Pan(i) oczywiście skontaktować się z ambasadą swojego kraju w Holandii.

Spis treści

Pierwsze dni w Holandii	4
Sprecyzowanie długości pobytu w Holandii	5
Zameldowanie w Holandii na pobyt tymczasowy (jako nierezydent)	5
Nadanie numeru BSN (ewidencyjno-fiskalnego)	5
Ustalenie adresu zamieszkania	5
Ubezpieczenie zdrowotne	6
Pomoc i doradztwo w języku ojczystym	6
Praca w Holandii	7
Warunki konieczne do podjęcia pracy w Holandii	8
Zagraniczne dyplomy	8
Warunki zatrudnienia	8
Umowa o pracę	8
Pasek specyfikacji wynagrodzenia (tzw. loonstrookje)	8
CAO	9
Wynagrodzenie minimalne	9
Czas pracy	9
Bezpieczne stanowisko pracy	9
Pracodawca jako osoba godna zaufania	10
Zeznanie podatkowe	10
Utrata pracy	11
Choroba i niezdolność do pracy	11
Czym zajmują się związki zawodowe?	11
Praca w ramach własnej działalności gospodarczej	12
Mieszkanie w Holandii	14
Nauka języka niderlandzkiego	15
Dokument tożsamości czyli paszport	15
DigjD (podpis elektroniczny)	15
Znalezienie mieszkania	16
Poruszanie się samochodem po Holandii	17
Dzieci	18
Ubezpieczenie zdrowotne	19
Opieka medyczna	20
Podatki	20
Dodatki i zwroty kosztów	20
Nierówne traktowanie i dyskryminacja	21
Więcej informacji i pomoc	22

Pierwsze dni
w Holandii

Sprecyzowanie długości pobytu w Holandii

Zamierza Pan(i) zostać dłużej niż 4 miesiące?

Wówczas należy zameldować się jako mieszkaniec (rezydent) Holandii. Można to uczynić w urzędzie gminy, w której Pan(i) mieszka.

Zamierza Pan(i) zostać krócej niż 4 miesiące?

Wówczas należy zameldować się jako tymczasowy mieszkaniec (nierezydent) Holandii.

Uwaga! Osobom, które nie dokonały meldunku w wyznaczonym terminie grozi kara grzywny, której wysokość sięga nawet 325 euro. Więcej informacji na ten temat udziela rządowy punkt informacyjny (Rijksoverheid) dostępny pod jednym z następujących numerów **1400** lub **+ 31-77-465 67 67**.

Zameldowanie w Holandii na pobyt tymczasowy (jako nierezydent)

Jest to możliwe w 19 punktach obsługi petentów w urzędach gmin: Alkmaar, Almelo, Amsterdam, Breda, Den Haag (Haga), Doetinchem, Eindhoven, Groningen, Goes, Heerlen, Leeuwarden, Leiden (Lejda), Nijmegen, Rotterdam, Terneuzen, Utrecht, Venlo, Westland i Zwolle. Wystarczy okazać ważny dokument tożsamości.

Uwaga! Zamierza Pan(i) zostać jednak dłużej niż 4 miesiące? Należy natychmiast zgłosić to do urzędu gminy, na terenie której Pan(i) mieszka. Od tej pory będzie Pan(i) uznawany (uznawana) za mieszkańca (rezydenta) Holandii.

Zameldowanie w Holandii na pobyt stały (jako rezydent)

Zameldowania na pobyt stały dokonuje się w urzędzie gminy, na terenie której znajduje się Pana (Pani) miejsce zamieszkania. Należy się zameldować w ciągu 5 dni od pierwszego dnia pobytu w Holandii. Zameldowanie jest zwolnione z wszelkich opłat. Do urzędu gminy należy przyjść razem ze wszystkimi członkami rodziny, którzy z Panem (Panią) mieszkają.

Jakie dokumenty należy zabrać ze sobą do urzędu gminy?

- ważny paszport lub dowód osobisty wszystkich członków rodziny;
- umowę najmu lub umowę kupna-sprzedaży Pana (Pani) mieszkania/domu w Holandii;
- ważne dokumenty wydane w Pana (Pani) kraju pochodzenia, na przykład: akt urodzenia lub akt małżeństwa.

Mieszka Pan(i) u kogoś w domu?

Osoba ta zobowiązana jest oświadczyć na piśmie, że mieszka Pan(i) u niej w domu. Należy pamiętać, aby zabrać ze sobą kopię dowodu tożsamości tej osoby.

Nadanie numeru BSN (ewidencyjno-fiskalnego)

Po zameldowaniu na pobyt stały lub tymczasowy zostanie Panu (Pani) nadany numer ewidencyjno-fiskalny BSN (burgerservice-nummer). Jest on niezbędny przy załatwianiu spraw, takich jak:

- zatrudnienie;
- otwarcie rachunku bankowego;
- wizyty u lekarza pierwszego kontaktu lub pobyt w szpitalu;
- zapisanie dzieci do szkoły i kontakty ze szkołą.

Ustalenie adresu zamieszkania

Posiadanie adresu zamieszkania to warunek konieczny do tego, aby móc zameldować się w gminie. Zagadnienie to zostało rozwinięte w dalszej części niniejszej broszury pod nagłówkiem **Mieszkanie w Holandii**.

Planuje Pan(i) przeprowadzkę?

- Jeśli przeprowadza się Pan(i) do innej gminy, ma Pan(i) obowiązek przekazać informację na temat swojego nowego adresu zamieszkania do urzędu gminy, na terenie której będzie Pan(i) teraz mieszkać. Może Pan(i) również zgłosić ten fakt za pośrednictwem strony internetowej gminy. Nie ma potrzeby dokonywania ponownego meldunku.
- Jeśli przeprowadza się Pan(i) w obrębie gminy, w której mieszkał(a) Pan(i) dotychczas, ma Pan(i) obowiązek poinformować urząd gminy, na terenie której Pan(i) mieszka.
- Jeśli zamierza Pan(i) wrócić do swojego kraju pochodzenia
 - i jest Pan(i) zameldowany (zameldowana) na pobyt stały (jako rezydent) w Holandii, ma Pan(i) obowiązek poinformować o tym urząd gminy, na terenie której Pan(i) mieszka.
 - i jest Pan(i) zameldowany (zameldowana) na pobyt tymczasowy (jako nierezydent) w Holandii, nie musi Pan(i) przekazywać żadnej informacji.

Należy zachować swój numer BSN. W razie ewentualnego powrotu do Holandii, nie będzie Pan(i) musiał(a) na nowo składać wniosku o nadanie numeru BSN. Jeśli ponownie zameldował(a) się Pan(i) na pobyt stały Holandii, ma Pan(i) obowiązek ponownie zameldować się w swojej gminie.

Ubezpieczenie zdrowotne

W Holandii ubezpieczenie zdrowotne jest obowiązkowe. Nawet dla osób, które zawarły już umowę ubezpieczenia zdrowotnego w swoim kraju pochodzenia.

Ubezpieczenie to pokrywa wszystkie koszty leczenia u lekarza pierwszego kontaktu, a także część wydatków za leki i pobyt w szpitalu. Zagadnienie to zostało rozwinięte w dalszej części niniejszej broszury pod nagłówkiem **Ubezpieczenie zdrowotne**.

Uwaga! Osobom, które nie zawarły umowy ubezpieczenia zdrowotnego, grozi kara grzywny. Ponadto spoczywa na nich obowiązek pokrycia z własnych środków wszystkich kosztów opieki medycznej. Więcej informacji na ten temat można uzyskać, dzwoniąc pod jeden z podanych numerów infolinii w sprawie ubezpieczenia zdrowotnego (tzw. Zorgverzekeringslijn): **0800-646 46 44** lub **+ 31-88-900 69 60**. Zachęcamy również do odwiedzenia strony internetowej zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad.

Czy potrzebne jest pozwolenie na pobyt?

✘ Nie, jeśli jest Pan(i) obywatelem:

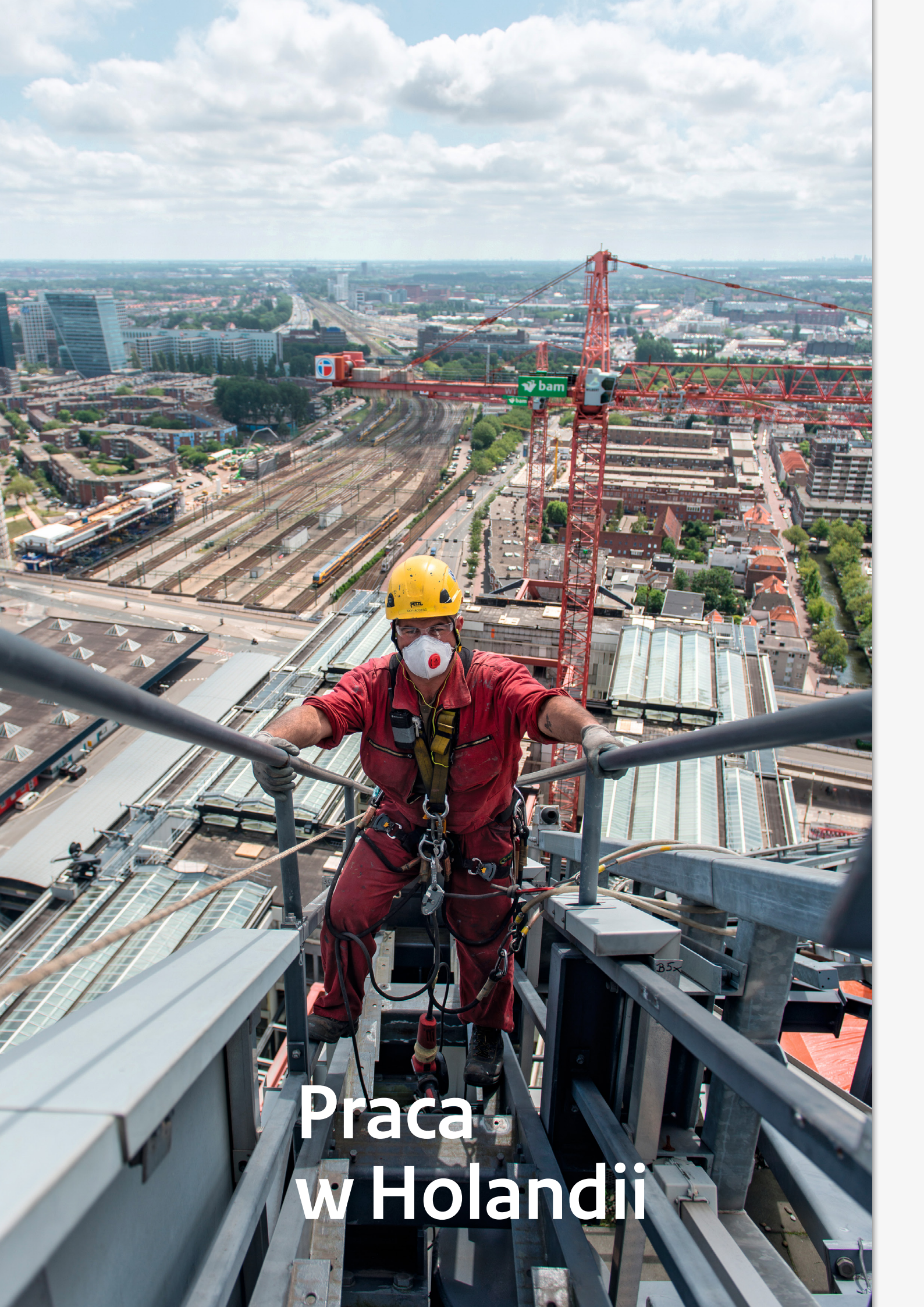
- kraju UE (Unii Europejskiej);
- Liechtensteinu;
- Norwegii;
- Islandii;
- Szwajcarii;
- Chorwacji.

Tak, jeśli jest Pan(i) obywatelem innego kraju, na przykład jednego z krajów afrykańskich lub azjatyckich. Wówczas w Urzędzie imigracji i naturalizacji (Immigratie- en Naturalisatiedienst – IND) należy złożyć wniosek o wydanie pozwolenia na pobyt. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej ind.nl.

Pomoc i doradztwo w języku ojczystym

- Na stronie internetowej lize.nl/sociale-kaart podano, gdzie i do kogo można w swoim języku ojczystym zwrócić się o pomoc i poradę.
- Można skontaktować się ze ambasadą swojego kraju w Holandii. Na stronie internetowej rijksoverheid.nl/onderwerpen/ambassades-consulaten-en-overige-vertegenwoordigingen/inhoud zamieszczono spis krajów, których ambasady znajdują się na terenie Holandii.

Praca w Holandii

Warunki konieczne do podjęcia pracy w Holandii

Burgerservicenummer (numer ewidencyjno-fiskalny BSN)

Każda osoba, która chce wykonywać w Holandii pracę potrzebuje numeru ewidencyjno-socjalnego BSN (burgerservicenummer). Jest on nadawany po dokonaniu zameldowania. Zagadnienie to zostało rozwinięte w dalszej części niniejszej broszury pod nagłówkiem **Nadanie numeru BSN**.

Obowiązek okazania dokumentu tożsamości

W Holandii każdy może zostać wezwany do okazania dokumentu tożsamości i ma obowiązek spełnić to wezwanie. Także w miejscu pracy. Pracodawca sporządzi również kopię Pana (Pani) dowodu tożsamości. Pracodawcy nie wolno jednak zatrzymywać Pana (Pani) dokumentu tożsamości.

Holenderski rachunek bankowy

Pracodawca ma obowiązek wypłacać Pana (Pani) wynagrodzenie przelewem na Pana (Pani) rachunek bankowy. Część wynagrodzenia może być wypłacana w gotówce lub w naturze. Dotyczy to jednak jedynie tej części wynagrodzenia, która wykracza ponad wynagrodzenie minimalne obowiązujące dla Pana (Pani) grupy wiekowej.

Możliwe jest również dokonanie przelewu na rachunek bankowy w Pana (Pani) kraju pochodzenia. Jednak wówczas będzie Pan(i) musiał(a) dłużej czekać na swoje wynagrodzenie.

Zagraniczne dyplomy

Kształcił(a) się Pan(i) za granicą, a Pana (Pani) wykształcenie zostało poświadczane dyplomem? A może wykonywał(a) Pan(i) zawód, który wymagał specjalistycznej ścieżki edukacyjnej lub szkolenia? Pana (Pani) dyplom lub certyfikat/świadectwo nie zostanie automatycznie uznany/uznane za obowiązujący/obowiązujące w Holandii. Wszelkie informacje w tym zakresie uzyska Pan(i) w Nuffic (holenderskiej organizacji współpracy międzynarodowej w zakresie szkolnictwa wyższego) w Hadze oraz w SBB (Fundacji na rzecz współpracy w zakresie edukacji zawodowej i działalności gospodarczej) w Zoetermeer.

- Z Nuffic można skontaktować się telefonicznie pod numerem: 070-426 02 60 lub poprzez stronę internetową nuffic.nl/en/diploma-recognition.
- Z SBB (Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven – Fundacją na rzecz współpracy w zakresie edukacji zawodowej i działalności gospodarczej) można skontaktować się telefonicznie pod numerem: 088-338 00 00 lub poprzez stronę internetową s-bb.nl/en.

Warunki zatrudnienia

Nigdy nie należy przystępować do pracy bez znajomości warunków jej wykonywania.

Podstawowe warunki zatrudnienia

W Holandii każda osoba pracująca ma prawo do takich samych podstawowych warunków zatrudnienia. Warunki te regulowane są różnymi holenderskimi ustawami. Podstawowe warunki zatrudnienia to m.in.:

- ustawowe wynagrodzenie minimalne;
- dni urlopowe;
- dodatek urlopowy;
- wypłata 70% wynagrodzenia w przypadku choroby;
- urlop w związku z ciążą.

Dodatkowe warunki zatrudnienia

W wielu przypadkach u pracodawcy obowiązuje Układ Zbiorowy Pracy (CAO), który reguluje dodatkowe ustalenia. Niekiedy pracodawcy ustalają wewnętrzne warunki zatrudnienia. Dodatkowe warunki zatrudnienia to m.in.:

- płaca wykraczająca poza wynagrodzenie minimalne;
- dodatkowa wypłata na koniec roku (tzw. eindejaarsuitkering);
- więcej dni urlopu niż liczba przewidziana w ramach ustawowego minimum;
- wypłata ponad 70% wynagrodzenia w przypadku choroby;
- samochód w leasingu.

Więcej informacji na temat CAO: [CAO](#).

Umowa o pracę

Należy precyzyjnie ustalić warunki zatrudnienia. Najczęściej ustalenia te zawierane są w formie umowy o pracę. Holenderskie prawo dopuszcza również ustne ustalenia dotyczące warunków zatrudnienia.

Jednak problem pojawia się wtedy, kiedy pracodawca nie przestrzega tych ustaleń. W takiej sytuacji pracownik nie ma żadnych dowodów. Dlatego zawsze należy nalegać na wydanie potwierdzenia tych ustaleń na piśmie, także mailowo.

Pasek specyfikacji wynagrodzenia (tzw. loonstrookje)

Jeśli pracuje Pan(i) dla firmy holenderskiej, będzie Pan(i) otrzymywać pasek specyfikacji wynagrodzenia, zawierający m.in. następujące części składowe wynagrodzenia:

- wynagrodzenie brutto;
- podatki i składki, które odprowadza pracodawca, np. podatek dochodowy;
- wynagrodzenie netto, czyli wynagrodzenie brutto pomniejszone o podatki i składki;
- liczbę przepracowanych godzin, na przykład: 32 godzin w tygodniu;
- okres rozliczenia, na przykład za lipiec.

CAO

Większość pracodawców zawarło Układ Zbiorowy Pracy (CAO). CAO obejmuje ustalenia dotyczące warunków zatrudnienia, które obowiązują w relacji między pracodawcami a pracownikami. Pracodawca musi ich przestrzegać.

CAO może odbiegać od uzgodnień wynikających z przepisów ustawowych pod warunkiem, że nie godzi w interes pracowników. Pana (Pani) pensja nie może zatem wynosić mniej niż ustawowe wynagrodzenie minimalne. Może jednak być wyższa.

Jeśli chce Pan(i) wiedzieć, czy Pana (Pani) pracodawca zawarł CAO, najlepiej zapytać o to samego pracodawcę lub związek zawodowy. Zagadnienie to zostało rozwinięte w dalszej części niniejszej broszury pod nagłówkiem **Czym zajmują się związki zawodowe?**

Wynagrodzenie minimalne

Prawo holenderskie przewiduje ustawowe wynagrodzenie minimalne i minimalny dodatek urlopowy. Pracodawca może jednak wypłacać wyższe wynagrodzenia. Nigdy jednak nie może być ono niższe niż ustawowe wynagrodzenie minimalne. W celu uzyskania szczegółowych informacji na ten temat zachęcamy do odwiedzenia strony internetowej rijksoverheid.nl/onderwerpen/minimumloon lub inspectieszw.nl.

Uwaga! Pana (Pani) pracodawca zawarł CAO?

Wówczas wynagrodzenie, jakie Pan(i) otrzymuje musi być zawsze równe wynagrodzeniu ustalonym w CAO. Pana (Pani) pracodawca nie zawarł CAO? Wówczas niezmiennie przysługuje Panu (Pani) co najmniej wynagrodzenie minimalne właściwe dla Pana (Pani) grupy wiekowej.

Otrzymuje Pan(i) wynagrodzenie, którego wysokość jest niższa niż to, które ustalono w CAO? Należy skontaktować się ze związkiem zawodowym.

Otrzymuje Pan(i) wynagrodzenie, którego wysokość jest niższa od wynagrodzenia minimalnego? Należy skontaktować się z Inspectie SZW (Inspekcją przy Ministerstwie Stosunków Społecznych i Zatrudnienia) telefonicznie: **0800-51 51** lub **+31-70-333 56 78** bądź poprzez stronę internetową inspectieszw.nl.

Czas pracy

W zakresie czasu pracy w Holandii obowiązują przepisy ustawowe, które są wiążące dla każdego, również dla pracowników zagranicznych. Zasady te reguluje Ustawa o czasie pracy (Arbeidstijdenwet).

Czas pracy zgodnie z CAO

Każdy pracodawca ma obowiązek stosować się do przepisów Ustawy o czasie pracy (Arbeidstijdenwet). Obowiązujący u pracodawcy CAO może przewidywać dodatkowe ustalenia. Pracownik może również dokonać indywidualnych ustaleń z pracodawcą, na przykład: w CAO ustalono, że obowiązujący czas pracy to 36 godzin tygodniowo. Jednak zgodnie z ustaleniem obowiązującym między pracownikiem a pracodawcą czas pracy to 32 godziny. Jest to dozwolone.

Godziny nadliczbowe

Jeśli czas pracy wykracza poza godziny ustalone w umowie, oznacza to, że pracuje Pan(i) w godzinach nadliczbowych. Zazwyczaj za pracę w godzinach nadliczbowych wypłacane jest wyższe wynagrodzenie.

Praca w porze dziennej

Zabrania się wykonywania pracy dłużej niż średnio 48 godzin tygodniowo. W sporadycznych przypadkach pracownik może pracować 60 godzin dziennie. Liczba godzin pracy w ciągu dnia nie może tym samym przekroczyć 12. W międzyczasie ma Pan(i) prawo do przerw.

Praca w porze nocnej

Wykonuje Pan(i) pracę w porze nocnej? W takiej sytuacji nie może Pan(i) pracować więcej niż średnio 40 godzin tygodniowo. Szczegółowe informacje na ten temat znajdzie Pan(i) na stronie internetowej: inspectieszw.nl.

Bezpieczne stanowisko pracy

Ma Pan(i) prawo do wykonywania pracy na bezpiecznym i niezagrażającym zdrowiu stanowisku pracy. Czasami konieczne są środki ochrony, takie jak: kask lub okulary ochronne. Pana (Pani) pracodawca ma obowiązek wydać takie środki ochrony. Są one bezpłatne.

Będzie Pan(i) wykonywać pracę na budowie lub w ogrodnictwie? A może podczas pracy korzysta Pan(i) z substancji niebezpiecznych, takich jak np. azbest lub chemikalia? W tym zakresie obowiązują szczególne zasady bezpieczeństwa i zdrowia. Zachęcamy do odwiedzenia stron internetowych inspectieszw.nl lub arboportaal.nl. Może Pan(i) również skontaktować się ze związkiem zawodowym lub organizacją branżową swojego pracodawcy.

Pracodawca jako osoba godna zaufania

Będzie Pan(i) pracować za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej?

Należy sprawdzić, czy agencja pracy tymczasowej:

- została zarejestrowana w Izbie Handlowej (Kamer van Koophandel – KvK); można to zweryfikować na stronie internetowej kvk.nl lub zadzwonić pod numer 0900-123 45 67 (0,70 EUR za minutę);
- posiada certyfikat Fundacji ds. regulacji norm w sektorze zatrudnienia (Stichting Normering Arbeid – SNA); można to zweryfikować na stronie internetowej normeringarbeid.nl/en;
- była w przeszłości karana mandatami; można to zweryfikować na sncu.nl;
- jest członkiem organizacji branżowej, kontrolującej swoich członków w zakresie przestrzegania postanowień CAO; organizacja branżowa wyznacza również wymogi jakościowe, do których spełniania zobowiązani są jej członkowie:
 - wszelkie informacje można uzyskać telefonicznie, dzwoniąc pod numer Związku Agencji Pracy Tymczasowej (Algemene Bond Uitzendondernemingen – ABU) 020-655 82 55 lub przez stronę internetową abu.nl;
 - informacji udziela również Holenderski Związek Biur Pośrednictwa Pracy i Agencji Pracy Tymczasowej (Nederlandse Bond van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen – NBBU) telefonicznie pod numerem 033-476 02 00 lub za pośrednictwem strony internetowej nbbu.nl.

Czy Pana (Pani) pracodawca jest Holendrem?

Należy sprawdzić, czy pracodawca:

- jest zarejestrowany w Izbie Handlowej (Kamer van Koophandel – KvK); można to zweryfikować na stronie internetowej kvk.nl lub zadzwonić pod numer 0900-123 45 67 (0,70 EUR za minutę);
- zawarł CAO; pracodawca, u którego jest Pan(i) zatrudniony (zatrudniona) ma obowiązek przestrzegać przepisów ustanowionych w CAO; w tej sprawie można kontaktować się telefonicznie ze związkiem zawodowym (zob. [Czym zajmują się związki zawodowe?](#)) lub z rządowym punktem informacyjnym (Rijksoverheid), dzwoniąc pod numer 1400 lub + 31-77-465 67 67.

Czy Pana (Pani) pracodawca pochodzi z zagranicy?

Również zagraniczni pracodawcy muszą przestrzegać obowiązujących w Holandii najważniejszych ustaleń wynikających z przepisów prawa. Są to na przykład uzgodnienia dotyczące wynagrodzenia minimalnego, czasu pracy czy warunków pracy. W przypadku obowiązywania CAO jest ono wiążące również dla zagranicznego pracodawcy. Informacje i porady w tym zakresie można uzyskać w punkcie porad prawnych (Juridisch Loket) dostępnym pod numerem 0900-80 20.

Uwaga! Zagraniczny pracodawca ma obowiązek odprowadzać za Pana (Panią) do urzędu skarbowego (Belastingdienst) zaliczki na podatek dochodowy. Jeśli pracodawca uchyla się od tego obowiązku, wówczas nie będzie Panu (Pani) przysługiwało prawo do zasiłku dla bezrobotnych (werkloosheidsuitkering – WW) w przypadku utraty pracy ani zasiłku. Można to zweryfikować w urzędzie skarbowym (Belastingdienst), dzwoniąc pod numer infolinii wydziału ds. zagranicznych (Belastingtelefoon Buitenland): **055-538 53 85**. W tym celu niezbędny jest numer ewidencyjnofiskalny BSN (Burgerservicenummer – Nadanie numeru BSN).

Zeznanie podatkowe

Każdy pracownik i osoba otrzymująca świadczenie zobowiązana jest odprowadzać podatek, jeśli:

- taką decyzję wyda urząd skarbowy (Belastingdienst);
- pracownik wykonywał odpłatną pracę, o czym nie został powiadomiony urząd skarbowy (Belastingdienst);
- osoba jest w posiadaniu majątku.

Jest Pan(i) przedsiębiorcą? Wówczas ma Pan(i) zawsze obowiązek odprowadzania podatku. Podatek można opłacać z góry lub z dołu. Zagadnienie to zostało rozwinięte w dalszej części niniejszej broszury pod nagłówkiem **Praca w ramach własnej działalności gospodarczej**. Jako przedsiębiorca jest Pan(i) zobowiązany (zobowiązana) do corocznego składania zeznania podatkowego w urzędzie skarbowym (Belastingdienst). Należy na nim wskazać wysokość zarobków.

Zeznanie należy złożyć do 1 maja.

Aby uzyskać więcej informacji, należy skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego (Belastingdienst), dzwoniąc pod numer telefonu (Belastingtelefoon): 0800-05 43 bądź za pośrednictwem stron internetowych: belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch.

Utrata pracy

W przypadku utraty pracy należy sprawdzić, czy przysługuje Panu (Pani) prawo do świadczenia z tytułu bezrobocia (werkloosheidsuitkering - WW). Obowiązują w tym zakresie następujące przepisy:

- utrata pracy nie może nastąpić z winy pracownika;
- w ostatnich 36 tygodniach pracownik przepracował co najmniej 26 tygodni;
- pracownik ma obowiązek rozpocząć poszukiwania nowej pracy. Więcej informacji w tym zakresie udzieli UWV (Instytut Realizacji Ubezpieczeń Pracowniczych), będący instytucją wypłacającą świadczenia: 0900-92 94 (0,04 EUR za minutę, przy czym obowiązuje opłata początkowa 0,045 EUR). Zachęcamy również do odwiedzenia strony internetowej: uww.nl/particulieren/internationaal/werken-in-nederland.

Choroba i niezdolność do pracy

Ciągłość wypłaty wynagrodzenia

W razie choroby lub utraty zdolności do pracy przez pracownika pracodawca ma obowiązek ciągłej wypłaty wynagrodzenia. Zazwyczaj jest to 70% wynagrodzenia pracownika. Często za dwa pierwsze dni wynagrodzenie nie jest wypłacane.

WIA (świadczenie z tytułu niezdolności do pracy)

Jeśli choruje Pan(i) od ponad 2 lat, wówczas kwalifikuje się Pan(i) do świadczenia WIA. UWV (instytucja wypłacająca świadczenie) sprawdzi, w jakim zakresie może Pan(i) nadal pracować oraz czy przysługuje Panu (Pani) prawo do świadczenia.

Ustawa o zasiłku chorobowym

Pracuje Pan(i) dla agencji pracy tymczasowej i nie ma Pan(i) umowy na stałe? Wówczas otrzyma Pan(i) świadczenie zagwarantowane ustawą o zasiłku chorobowym. Więcej informacji na temat zasiłków chorobowych i zasiłków WIA (z tytułu niezdolności do pracy) można znaleźć na stronie internetowej uww.nl.

Choroba i zwolnienie z pracy

Pracodawca nie ma prawa zwolnić pracownika, który choruje. Zasada ta nie obowiązuje, jeśli pracownik:

- nadal jest zatrudniony w okresie próbnym;
- choruje już od 2 lat;
- zostaje zwolniony w trybie natychmiastowym.

Uwaga! Przyznanie świadczenia może wiązać się z koniecznością opuszczenia Holandii. O szczegóły należy pytać w Urzędzie imigracji i naturalizacji (Immigratie- en Naturalisatiedienst – IND) w jednym z ośmiu punktów informacji IND zlokalizowanych w Amsterdamie, Den Bosch, Eindhoven, Hoofddorp, Rotterdamie, Rijswijk, Utrechcie i Zwolle. Najpierw należy umówić się na spotkanie telefonicznie, dzwoniąc pod numer **088-043 04 30** lub przez stronę internetową ind.nl/organisatie/contact/adressen.

Czym zajmują się związki zawodowe?

Związki zawodowe dbają o ochronę praw pracowników, na przykład poprzez dokonywanie ustaleń z pracodawcą w ramach CAO. Związek zawodowy pomaga również w kwestiach związanych z(e):

- CAO;
- uzupełnianiem zeznania podatkowego;
- wsparciem prawnym w razie problemów.

Niekiedy, aby uzyskać pomoc należy wstąpić do związku zawodowego.

Jeśli chciał(a)by Pan(i) dowiedzieć się więcej na temat działalności związków zawodowych, może Pan(i) zwrócić się na przykład do:

- Federacji holenderskiego ruchu związkowego (Federatie Nederlandse Vakbeweging – FNV), telefonicznie pod numerem 088-368 03 68 lub za pośrednictwem strony internetowej fnv.nl/contact.
- Chrześcijańskiego narodowego związku zawodowego (Christelijk Nationaal Vakverbond – CNV), telefonicznie pod numerem 030-751 10 01 lub za pośrednictwem strony internetowej cnv.nl.

Pomoc w razie problemów w pracy

- Otrzymuje Pan(i) wynagrodzenie, którego wysokość jest niższa od wynagrodzenia minimalnego? Należy zgłosić to do Inspectie SZW, dzwoniąc pod numer **0800-51 51**.
- Otrzymuje Pan(i) wynagrodzenie, którego wysokość jest niższa od wynagrodzenia przewidzianego w CAO? Należy poinformować o tym związek zawodowy.
- Jest Pan(i) pracownikiem tymczasowym i otrzymuje Pan(i) wynagrodzenie, którego wysokość jest niższa od wynagrodzenia przewidzianego w CAO? Należy zgłosić to do Fundacji ds. przestrzegania przepisów CAO dla pracowników tymczasowych (Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten – SNCU), dzwoniąc pod numer **0800-70 08**. Może Pan(i) oczywiście skontaktować się bezpośrednio ze związkiem zawodowym (**Czym zajmują się związki zawodowe?**).
- Czy wymaga się od Pana (Pani) pracy w wymiarze wykraczającym poza czas pracy określony w CAO lub umowie o pracę? Należy zgłosić to Inspectie SZW, dzwoniąc pod numer **0800-51 51** lub przez stronę internetową inspectieszw.nl.
- Zmusza się Pana (Panią) do wykonywania pracy, która zagraża bezpieczeństwu? Należy zgłosić to Inspectie SZW, dzwoniąc pod numer **0800-51 51**.
- Czy pracodawca wykorzystuje Pana (Panią), na przykład poprzez zmuszanie do pracy w ciężkich i niebezpiecznych warunkach, zastraszanie, zaniżanie wynagrodzenia lub oszustwo? A może pracodawca zatrzymał Pana (Pani) paszport? Powyższe zachowania ze strony pracodawcy mogą świadczyć o wyzysku. Wszelkie przypadki wyzysku można zgłaszać do Inspectie SZW, telefonicznie pod numerem **0800-51 51** lub przez stronę internetową inspectieszw.nl. Można również dokonać anonimowego zgłoszenia pod specjalnym numerem infolinii ds. anonimowego zgłaszania przestępstw (Meld Misdaad Anoniem): **0800-70 00**. Aby uzyskać pomoc, należy skontaktować się z fundacją Stichting FairWork: **020-760 08 09**.

Praca w ramach własnej działalności gospodarczej

Może Pan(i) podjąć pracę w ramach własnej działalności gospodarczej. Obowiązują w tym zakresie pewne przepisy. Należy na przykład zarejestrować się w Izbie Handlowej (Kamer van Koophandel) oraz w urzędzie skarbowym (Belastingdienst).

Rejestracja w Izbie Handlowej (Kamer van Koophandel – KvK)

Rejestracja w Izbie Handlowej (Kamer van Koophandel – KvK) jest obowiązkowa. W tym celu należy umówić się na spotkanie, które winno odbyć się w okresie między jednym tygodniem poprzedzającym rozpoczęcie działalności a jednym tygodniem po jej rozpoczęciu. Przy rejestracji przedsiębiorcy automatycznie nadawany jest numer VAT (BTW-nummer). Nie ma potrzeby udawać się specjalnie do urzędu skarbowego (Belastingdienst) w celu uzyskania numeru VAT. Aby uzyskać więcej informacji, należy skontaktować się telefonicznie z Izbą Handlową (KvK): 088-585 15 85. Podczas rozmowy można również umówić się na konsultację. Warto też odwiedzić stronę internetową kvk.nl/english/starting-a-business/. Procedurę rejestracji w Izbie Handlowej opisano tutaj w języku angielskim. Pod powyższym adresem znajdzie Pan(i) również broszurę do pobrania.

Ondernemersplein.nl i Startup.ondernemersplein.nl

Są to adresy stron, na których znajdzie Pan(i) wszelkie informacje na temat prowadzenia własnej działalności gospodarczej pochodzące od instytucji rządowych i dotyczące na przykład spraw podatkowych, wymaganych pozwoleń, sporządzenia biznesplanu.

Podatki dla przedsiębiorców

Przepisy podatkowe dla osób prowadzących własną działalność gospodarczą różnią się od przepisów podatkowych obowiązujących w odniesieniu do pracowników zatrudnionych na umowę lub osób otrzymujących świadczenia. Oto kilka przykładów:

- jako osoba prowadząca własną działalność jest Pan(i) obowiązany (obowiązana) odprowadzać podatek VAT (od towarów i usług), natomiast jako pracownik zatrudniony na umowę – nie;
- jeśli jest Pan(i) osobą zatrudnioną w firmie podatek od Pana (Pani) wynagrodzenia odprowadza pracodawca;
- jeśli natomiast ta sama firma korzysta z Pana (Pani) usług jako przedsiębiorcy prowadzącego własną działalność, wówczas nie odprowadza za Pana (Panią) podatku.

Należy poinformować urząd skarbowy (Belastingdienst) o wszelkim zatrudnieniu wynikającym czy to z własnej działalności, czy to zatrudnienia na umowę. Warto również odłożyć konkretną kwotę na zapłatę podatków, ponieważ brak płatności skutkuje karą grzywny. Istnieje możliwość zapłaty podatku zaliczkowo. Wówczas zamiast opłacać podatek jednorazowo, można co miesiąc opłacać jego część. W przypadku takiego rozwiązania należy złożyć wnioski o tymczasową specyfikację dot. wymiaru podatku. Zachęcamy do odwiedzenia stron internetowych belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch. Można również skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego (Belastingtelefoon): 0800-05 43.

Choroba i bezrobocie

W razie zachorowania przedsiębiorcy nie przysługuje prawo do ciągłości wynagrodzenia. Nie przysługuje mu także prawo do zasiłku dla bezrobotnych (werkloosheidsuitkering – WW) w przypadku utraty pracy.

EURES – pomoc w znalezieniu pracy

Poszukiwania pracy można rozpocząć jeszcze przed wyjazdem z kraju pochodzenia. Na przykład dzięki EURES. Na stronie europa.eu/eures znajdzie Pan(i) informacje w swoim języku ojczystym na temat holenderskiego rynku pracy, ofert pracy, zamieszczenia CV, a także życia i pracy w Holandii.

Czy potrzebne jest pozwolenie na wykonywanie pracy?

✘ Nie, jeśli jest Pan(i) obywatelem:

- kraju UE (Unii Europejskiej);
- Liechtensteinu;
- Norwegii;
- Islandii;
- Szwajcarii.

✔ Tak, jeśli jest Pan(i) obywatelem Chorwacji.

- ✔ Tak, jeśli jest Pan(i) obywatelem innego kraju, na przykład jednego z krajów afrykańskich lub azjatyckich. Wniosek o wydanie pozwolenia na wykonywanie pracy składa się w UWV. Szczegółowe informacje na ten temat można uzyskać za pośrednictwem strony internetowej werk.nl/werkvergunning lub pod numerem telefonu UWV **088-898 20 70**.

Mieszkanie w Holandii

Działania, które winny podjąć osoby chcące zamieszkać w Holandii

Nauka języka niderlandzkiego

Ważne jest, aby jak najszybciej nauczył(a) się Pan(i) języka. Znajomość języka otwiera przed Panem (Panią) możliwości znalezienia pracy zgodnie ze swoim wykształceniem i doświadczeniem, ułatwia również kontakt z urzędem gminy czy lekarzem pierwszego kontaktu, a także z nauczycielami i dyrekcją szkoły, do której uczęszczają Pana (Pani) dzieci.

Jak rozpocząć naukę języka niderlandzkiego? Poniżej przedstawiamy kilka możliwości:

Kursy językowe online

Naukę języka niderlandzkiego można rozpocząć samodzielnie, korzystając na przykład ze stron internetowych:

- [Oefenen.nl](https://oefenen.nl), rozwiązując podane tam ćwiczenia; kurs jest darmowy;
- [Zelfstartenmetnederlands.nl](https://zelfstartenmetnederlands.nl) – do nauki mówienia, czytania i pisania po niderlandzku; dodatkowo zamieszczono tam informacje na temat życia i pracy w Holandii; strona dostępna jest w języku polskim, bułgarskim i rumuńskim; koszty 49,50 EUR (2016);
- [Naarnederland.nl](https://naarnederland.nl) – informacje tam zawarte dostępne są w ponad 30 językach; kurs jest darmowy;
- [Ntztaalmenu.nl](https://ntztaalmenu.nl) – kurs jest darmowy.

Zajęcia w grupie

Nauka języka odbywa się wraz z innymi osobami nowo przybyłymi do Holandii. W Urzędzie ds. realizacji projektów edukacyjnych (Dienst Uitvoering Onderwijs – DUO) można złożyć wniosek o przyznanie pożyczki na ten cel. Pożyczki przyznawane są wyłącznie w celu sfinansowania kursu organizowanego przez szkołę posiadającą znak jakości. Niekiedy również gminy organizują kursy językowe. Warto skontaktować się z urzędem gminy w celu potwierdzenia tej informacji. Można także samodzielnie poszukać kursu za pośrednictwem strony internetowej taalzoeker.nl.

Zajęcia w ramach wolontariatu językowego

Język należy ćwiczyć. Tylko wtedy będzie Pan(i) w stanie dobrze się go nauczyć. Wolontariusz językowy (tzw. taalmaatje) pomoże Panu (Pani) w nauce. Profile wolontariuszy językowych dostępne są na stronie internetowej hetbegintmettaal.nl/integratie/nederlands-leren, a także na taalzoeker.nl.

Za pośrednictwem pracodawcy

Pana (Pani) pracodawcy również zależy na tym, aby dobrze opanował(a) Pan(i) język niderlandzki. Tym samym będzie Pan(i) rozumiał(a) zasady, co przełoży się również na Pana (Pani) bezpieczeństwo. Łatwiej będzie Panu (Pani) również uczestniczyć w innych kursach związanych z pracą. Warto dowiedzieć się, czy pracodawca organizuje szkolenia językowe. Pracodawca może uzyskać dofinansowanie na taki kurs.

Dokument tożsamości czyli paszport

Dokumentem tożsamości jest paszport lub europejski dowód osobisty. Dokument tożsamości należy mieć zawsze przy sobie. Jednak nie każdy ma prawo nas wylegitymować.

Kiedy należy okazać swój dokument tożsamości?

- na ulicy – tylko jeśli zażąda go policjant lub funkcjonariusz ds. ścigania przestępstw (tzw. BOA);
- w środkach komunikacji publicznej – jeśli zażąda go konduktor, kontroler biletów lub kierujący pojazdem;
- w sklepach, bankach i innych budynkach użyteczności publicznej – jeśli zażąda go pracownik ochrony;
- w pracy – jeśli zażąda go pracodawca, kontroler z Inspectie SZW lub inspektor z urzędu skarbowego (Belastingdienst). Pana (Pani) pracodawca zawsze sporządza kopię Pana (Pani) dokumentu tożsamości.

Jeśli zostanie Pan(i) poproszony (poproszona) o okazanie swoich danych tożsamości, również Pan(i) może poprosić tę osobę o wylegitymowanie się.

Nigdy nie wolno przekazywać swojego dokumentu tożsamości innej osobie.

DigiD (podpis elektroniczny)

Podpis elektroniczny DigiD jest niezbędny w wielu dziedzinach życia. Dzięki DigiD może Pan(i) logować się na stronach internetowych urzędów oraz służby zdrowia. Dzięki niemu może Pan(i) również złożyć zeznanie podatkowe, wniosek o dofinansowanie kosztów najmu, umówić się na wizytę w szpitalu lub złożyć wnioski o zwolnienie z podatków gminnych. Wnioski o DigiD mogą składać w Holandii wyłącznie osoby zameldowane na pobyt stały czyli jako rezydenci.

Wniosek o nadanie DigiD można złożyć za pośrednictwem strony internetowej digid.nl/aanvragen. W tym celu niezbędny jest numer ewidencyjno-fiskalny BSN. Zobacz [Nadanie numeru BSN](#).

Znalezienie mieszkania

Większość osób, które przyjeżdżają tutaj do pracy wynajmuje mieszkanie lub pokój.

Wynajem za pośrednictwem pracodawcy lub agencji pracy tymczasowej

Należy dokładnie zapoznać się z tekstem napisanym drobnym drukiem, na przykład: czy czynsz najmu będzie potrącany z Pana (Pani) wynagrodzenia? Należy uzgodnić, kto będzie pokrywał dodatkowe koszty, na przykład za gaz, elektryczność oraz wodę.

Wynajem od towarzystwa budownictwa społecznego (tzw. woningcorporatie)

Należy zapisać się do towarzystwa budownictwa społecznego. Na stronie internetowej gminy dostępna jest lista towarzystw budownictwa społecznego na terenie całej gminy. Jeśli jakieś mieszkanie będzie dostępne, zostanie Pan(i) o tym powiadomiony (powiadomiona).

Wysokość czynszu wzrasta z roku na rok. Obowiązuje ustawowy system punktów. Dzięki niemu może Pan(i) kontrolować, czy czynsz nie został na przykład zawyżony. Szczegółowe informacje na ten temat można uzyskać za pośrednictwem strony internetowej rijksoverheid.nl/onderwerpen/huurwoning/ lub pod numerem telefonu rządowego punktu informacyjnego (Rijksoverheid) 1400 lub + 31-77-465 67 67.

Dofinansowanie kosztów najmu

Niekiedy można starać się o dofinansowanie czynszu najmu, czyli co miesiąc wypłacaną kwotę na pokrycie kosztów czynszu. Wniosek o dofinansowanie kosztów najmu składa się w urzędzie skarbowym. Zagadnienie to zostało rozwinięte w dalszej części niniejszej broszury pod nagłówkiem **Dodatki i zwrot kosztów**.

Wynajem od osoby prywatnej

Towarzystwo budownictwa społecznego nie posiada najczęściej mieszkań dostępnych od ręki. Jeśli czas oczekiwania wydłuża się, można wynająć mieszkanie na rynku prywatnym. Należy jednak liczyć się z wyższym czynszem. Niekiedy można starać się o dofinansowanie czynszu najmu. W przypadku wynajmu od osób prywatnych w czynszu zawarte są zazwyczaj koszty mediów, tj. energii, gazu i elektryczności. Pozostałe koszty należy zapłacić we własnym zakresie, np. ubezpieczenia i Internetu.

Mieszkanie z innymi emigrantami zarobkowymi

Mieszka Pan(i) na kempingu, w ośrodku wypoczynkowym, hotelu lub pensjonacie przystosowanym specjalnie do potrzeb emigrantów zarobkowych? Wówczas obowiązują specjalne zasady, które różnią się od siebie w zależności od gminy. Każda gmina ustala je według własnego uznania.

Należy poinformować gminę o swoim adresie zamieszkania

Po wprowadzeniu się należy niezwłocznie przekazać adres zamieszkania do urzędu gminy. **Planuje Pan(i) przeprowadzkę?** W rozdziale pod nagłówkiem Przeprowadzka znajdzie Pan(i) szczegółowe informacje, jakie kroki należy podjąć.

Zakup nieruchomości

Można również kupić nieruchomość na własność. Nie stać Pana (Pani) na zakup nieruchomości z własnych oszczędności? W takiej sytuacji konieczne jest zaciągnięcie pożyczki lub kredytu hipotecznego. Należy pamiętać, że obowiązują rygorystyczne zasady. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej rijksoverheid.nl/onderwerpen/koopwoning. Można również skontaktować się z rządowym punktem informacyjnym (Rijksoverheid): 1400 lub + 31-77-465 67 67. Odsetki od kredytu hipotecznego można odliczyć od podatku dochodowego. Osoby posiadające domy czy mieszkania własnościowe zobowiązane są uiszczać dodatkowy podatek, zwany zryczałtowanym podatkiem od szacunkowej wartości wynajmu (tzw. eigenwoningforfait). Aby uzyskać więcej informacji, należy skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego (Belastingtelefoon): 0800-05 43. Informacje są także dostępne na stronach internetowych: belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch.

Podatki lokalne dla właścicieli domów

Ma Pan(i) dom lub wynajmuje Pan(i) dom? Wówczas ma Pan(i) obowiązek odprowadzania lokalnych podatków, do których należą:

- opłata kanalizacyjna;
- opłata za wywóz odpadów;
- podatek od nieruchomości;
- podatek od zagospodarowania wodnego.

Podatki lokalne różnią się od siebie w zależności od gminy.

O szczegółowe informacje na temat wysokości podatków należy pytać we właściwym urzędzie gminy.

Problemy z mieszkaniem

Jeśli czynsz najmu jest za wysoki, należy go zweryfikować na stronie internetowej huurcommissie.nl. Podano tam informacje na temat praw najemcy oraz tego, ile może wynosić czynsz. Można również skontaktować się z rządowym punktem informacyjnym: **1400 lub + 31-77-465 67 67**.

Nie czuje się Pan(i) bezpiecznie w swoim domu? Dzieli Pan(i) pokój lub dom ze zbyt wieloma osobami? Jest Pan(i) w konflikcie z wynajmującym? Sugerujemy skonsultować się z punktem porad prawnych w celu poznania swoich praw. Najpierw należy telefonicznie umówić się na spotkanie: **0900-8020**. Można również zapoznać się z informacjami, które są dostępne na stronie internetowej juridischloket.nl/wonen/huurwoning.

Odpady

Większość gmin organizuje odbiór posegregowanych odpadów. Oznacza to, że wszystkie odpady trzeba wyrzucać osobno: szkło, papier, odpady komunalne, plastik.

Nieprzestrzeganie tych zasad grozi karą grzywny. Warto więc dopytać w urzędzie gminy, jakie są obowiązujące przepisy.

Poruszanie się samochodem po Holandii

Ważne prawo jazdy

Jeśli mieszkając w Holandii, chce Pan(i) korzystać z samochodu, konieczne jest ważne prawo jazdy. Jeśli posiada Pan(i) ważne prawo jazdy wydane w kraju pochodzenia, może Pan(i) z niego korzystać do 10 lat od daty wydania dokumentu w kraju pochodzenia. Po tym okresie należy w urzędzie gminy wymienić prawo jazdy na holenderskie. Więcej informacji można uzyskać w Urzędzie ds. ruchu drogowego (Rijksdienst voor het Wegverkeer – RDW) telefonicznie pod numerem telefonu 0900-0739 (0,10 EUR za minutę) lub za pośrednictwem strony internetowej rdw.nl/englishinformation.

Przyjazd do Holandii własnym samochodem

Przyjeżdża Pan(i) do Holandii własnym samochodem i zamierza Pan(i) tu z niego korzystać? Jako osoba zameldowana na pobyt stały (rezydent) może Pan(i) zachować zagraniczne tablice rejestracyjne bądź wymienić je na holenderskie. Wybór należy do Pana (Pani).

Zachowanie zagranicznych tablic rejestracyjnych:

- Jeśli zdecyduje się Pan(i) zatrzymać zagraniczne tablice rejestracyjne, ma Pan(i) obowiązek niezwłocznie uiścić podatek od pojazdów zmotoryzowanych (MRB). Należność tę reguluje się w urzędzie skarbowym (Belastingdienst). Może Pan(i) również skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego (Belastingdienst) ds. pojazdów (Belastingtelefoon Auto): 0800-07 49 lub wejść na stronę internetową belastingdienst.nl/deutsch bądź belastingdienst.nl/english.
- Należy natychmiast ubezpieczyć samochód. Ubezpieczenie można zawrzeć w Holandii lub w swoim kraju pochodzenia. Jeśli ubezpiecza Pan(i) samochód w kraju pochodzenia, musi Pan(i) zapłacić podatek MRB w Holandii oraz w swoim kraju pochodzenia.
- Istnieje możliwość złożenia wniosku o zwolnienie z podatku BPM. Należy go złożyć w urzędzie skarbowym. Może Pan(i) również skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego (Belastingdienst) ds. pojazdów (Belastingtelefoon Auto): 0800-07 49 lub wejść na stronę internetową belastingdienst.nl/deutsch bądź belastingdienst.nl/english.

Złożenie wniosku o wydanie holenderskich tablic rejestracyjnych:

- Ma Pan(i) obowiązek niezwłocznie uiścić podatek od pojazdów zmotoryzowanych (MRB). Należność tę reguluje się w urzędzie skarbowym. Może Pan(i) również skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego (Belastingdienst) ds. pojazdów (Belastingtelefoon Auto): 0800-07 49 lub wejść na stronę internetową belastingdienst.nl/deutsch bądź belastingdienst.nl/english.
- Należy natychmiast ubezpieczyć samochód. Ubezpieczenie można zawrzeć w Holandii lub w swoim kraju pochodzenia. Jeśli ubezpiecza Pan(i) samochód w kraju pochodzenia, musi Pan(i) zapłacić podatek MRB w Holandii oraz w swoim kraju pochodzenia.
- Istnieje możliwość złożenia wniosku o zwolnienie z podatku BPM. Należy go złożyć w urzędzie skarbowym (Belastingdienst). Może Pan(i) również skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego (Belastingdienst) ds. pojazdów (Belastingtelefoon Auto): 0800-07 49 lub wejść na stronę internetową belastingdienst.nl/deutsch bądź belastingdienst.nl/english.
- Przyznano Panu (Pani) zwolnienie ze składania zeznania podatkowego BPM? Wówczas należy zwrócić się do RDW o wydanie holenderskich tablic rejestracyjnych. Należy uprzednio przeprowadzić przegląd techniczny pojazdu. Aby uzyskać więcej informacji, należy skontaktować się z RDW telefonicznie: 0900-0739 (0,10 EUR za minutę) lub za pośrednictwem strony internetowej rdw.nl/englishinformation.

Okresowy przegląd pojazdu (APK)

Należy obowiązkowo przeprowadzać przeglądy pojazdów w zakresie jego bezpieczeństwa i oddziaływania na zanieczyszczenie środowiska. Częstotliwość tych przeglądów zależy od wieku i wagi pojazdu, a także od rodzaju paliwa. Aby uzyskać więcej informacji, należy skontaktować się z RDW telefonicznie: 0900-0739 (0,10 EUR za minutę) lub za pośrednictwem strony internetowej rdw.nl/englishinformation.

Zwolnienie z podatku MRB

Niekiedy nie trzeba uiszczać podatku MRB (od pojazdów zmotoryzowanych), na przykład: jeśli pracuje Pan(i) dla zagranicznego przedsiębiorstwa. Aby uzyskać takie zwolnienie, należy osobiście złożyć wniosek, na przykład w urzędzie skarbowym. Może Pan(i) również skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego (Belastingdienst) ds. pojazdów (Belastingtelefoon Auto): 0800-07 49 lub wejść na stronę internetową belastingdienst.nl/deutsch bądź belastingdienst.nl/english.

Transport publiczny w Holandii

Aby korzystać z transportu publicznego na terenie Holandii, niezbędna jest karta chipowa OV. Można ją kupić na dworcach oraz w supermarketach czy kioskach. Kartę można również doładować. Szczegóły dostępne są na stronie internetowej ov-chipkaart.nl.

Dzieci

Dzieci należy zameldować w gminie oraz zapisać do szkoły.

Szkoła i obowiązek nauki od 5. do 18. roku życia

Dziecko, które ukończyło 4 lata może w Holandii rozpocząć naukę w szkole podstawowej. W momencie ukończenia 5 lat dziecko zostaje objęte obowiązkiem nauki, który trwa do momentu ukończenia przez dziecko 18 lat. Dzieci, które ukończyły 13 lat kontynuują zazwyczaj naukę w szkole średniej, takiej jak: vmbo, havo, vwo.

Można znaleźć szkołę na własną rękę. Wydana została specjalna broszura online, jednak jest ona dostępna wyłącznie w języku niderlandzkim. Szczegółowych informacji należy szukać na stronie internetowej rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs. Czasami informacji na temat wyboru szkoły podstawowej udziela gmina. Szkoły podstawowe w swojej gminie może Pan(i) porównać na stronie internetowej scholenopdekaart.nl. Można oczywiście samemu wybrać się do szkoły. Najpierw jednak należy ustalić spotkanie bezpośrednio ze szkołą lub w urzędzie gminy. Można również skontaktować się z rządowym punktem informacji (Rijksoverheid): 1400 lub + 31-77-465 67 67. Szczegółowych informacji można szukać też na stronach internetowych: rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht oraz rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs.

Opieka nad dziećmi

Gros dzieci spędza większość dnia w placówce opieki dziennej (kindercentrum) lub w żłobku. Taka opieka nie jest bezpłatna. Rodzice mogą wybierać spośród czterech możliwości:

- placówka opieki dziennej: dla dzieci w wieku od 0 do 4 lat;
- świetlica pozaszkolna: dla dzieci w wieku od 4 do 12 lat;
- opieka sprawowana przez innych rodziców: dla dzieci w wieku od 0 do 12 lat;
- żłobek: dla dzieci w wieku od 2 do 4 lat.

Szczególny nacisk na naukę języka

W wielu żłobkach i placówkach opieki dziennej szczególnie dużo uwagi poświęca się nauce języka niderlandzkiego. Dzięki temu dziecko otrzyma solidne podstawy do dalszej nauki w szkole podstawowej. Więcej informacji na ten temat można uzyskać w urzędzie gminy.

Dofinansowanie kosztów opieki nad dzieckiem

Jeśli Pana (Pani) dziecko uczęszcza do zarejestrowanej placówki opieki dziennej bądź opiekę nad nim sprawuje inny rodzic, który także jest zarejestrowany, może Pan(i) złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania kosztów opieki nad dzieckiem, które ułatwi pokrycie wydatków związanych z opieką nad dzieckiem. Uwaga! Dofinansowanie kosztów opieki nad dzieckiem jest możliwe wyłącznie, jeśli oboje rodziców pracują.

Wnioski o dofinansowanie (**Dodatki i zwroty kosztów**) należy składać w urzędzie skarbowym (Belastingdienst). Na stronie toeslagen.nl zamieszczono warunki dofinansowania kosztów opieki nad dzieckiem. Aby uzyskać więcej informacji, należy

skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego (Belastingdienst), dzwoniąc pod numer telefonu 0800-05 43 lub wejść na stronę internetową landelijkregisterkinderopvang.nl bądź rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang.

Poradnia zdrowia dla dzieci do 4 roku życia

W poradni zdrowia pracują lekarze i personel pielęgniarski, którzy dysponują wszelką wiedzą na temat zdrowia i rozwoju dzieci do lat 4. Wizyta w poradni zdrowia jest bezpłatna.

Po zameldowaniu dziecka w gminie automatycznie otrzyma Pan(i) zaproszenie z poradni. Następnie należy osobiście umówić się na spotkanie.

Więcej informacji można uzyskać w urzędzie gminy. Można również zgłosić się do Publicznego zakładu opieki zdrowotnej (GGD). Aby znaleźć adres GGD, należy zadzwonić pod numer 030-252 30 04 lub wyszukać go na stronie internetowej ggd.nl/contact.

Lekarz szkolny i pielęgniarka szkolna dla dzieci do lat 19

Każda szkoła współpracuje z lekarzami szkolnymi i szkolnym personelem pielęgniarskim z Ośrodka pomocy młodzieży i rodzinie (Centrum voor Jeugd en Gezin – CJG). Pracownicy tego ośrodka co kilka lat sprawdzają, czy wszystkie dzieci w szkole są zdrowe i prawidłowo się rozwijają. Usługa ta jest darmowa. Na takie badanie dziecko wezwie szkoła. Niekiedy w szkole organizowane są konsultacje dla rodziców. Ważne jest, aby na nie przychodzić.

Narodowy program szczepień dla dzieci do 19. roku życia

Narodowy program szczepień powstał z myślą o ochronie mieszkających w Holandii dzieci przed dwunastoma najgroźniejszymi chorobami zakaźnymi, takimi jak: różyczka, odra czy krztusiec.

Szczepienia nie są obowiązkowe. Jednak większość rodziców decyduje się na nie (ponad 95%).

Dziecko może zaszczepić lekarz pierwszego kontaktu w poradni zdrowia dziecięcego. Tylko wtedy szczepienie jest bezpłatne. Szczegółowe informacje dostępne są na stronach internetowych rijksvaccinatieprogramma.nl oraz rivm.nl/en.

Pomoc w wychowaniu dziecka

W większości gmin działa Centrum wsparcia młodzieży i rodziny (CJG), do którego można zgłaszać się we wszystkich sprawach dotyczących zdrowia i rozwoju dziecka oraz wychowania. Uzyska Pan(i) poradę, wsparcie i pomoc dostosowaną do indywidualnych potrzeb. CJG zapewnia również lekarzy szkolnych i szkolny personel pielęgniarski. Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej opvoeden.nl.

Ubezpieczenie zdrowotne

Ubezpieczenie zdrowotne jest obowiązkowe. Zawiera się je u ubezpieczyciela. W skład ubezpieczenia zdrowotnego wchodzi:

- ubezpieczenie podstawowe, które jest obowiązkowe;
- ubezpieczenie dodatkowe, które jest dobrowolne;
- ubezpieczenie stomatologiczne, które jest dobrowolne.

Uwaga! Osobom, które nie zawarły umowy ubezpieczenia zdrowotnego, grozi kara grzywny. Ponadto wszystkie koszty opieki medycznej będzie trzeba pokryć we własnym zakresie. Więcej informacji można uzyskać, dzwoniąc pod numer infolinii w sprawach ubezpieczenia zdrowotnego (Zorgverzekeringslijn): **0800-646 46 44** lub **+31-88-900 69 60**. Zachęcamy również do odwiedzenia strony internetowej zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Składka różni się w zależności od ubezpieczyciela. Składkę opłaca się we własnym zakresie. Niekiedy przyznawany jest dodatek do ubezpieczenia zdrowotnego na pokrycie kosztów składki. Zagadnienie to zostało rozwinięte w dalszej części niniejszej broszury pod nagłówkiem **Dodatek i zwrot kosztów**. Dzieci do lat 18 są ubezpieczane bezpłatnie.

Udział własny

Wszystkie koszty ubezpieczeń zdrowotnych objęte są minimalnym udziałem własnym, który w 2016 r. wynosi 385 EUR. Udział własny można oczywiście podwyższyć. Wiąże się to z automatycznie większą składką. Wielu ubezpieczycieli oferuje zapłatę udziału własnego w ratach.

Udział własny obowiązuje w sytuacjach takich jak:

- przyjmowanie leków;
- skierowanie do szpitala;
- pobranie krwi.

Udział własny nie obowiązuje w sytuacjach takich jak:

- wizyta u lekarza pierwszego kontaktu;
- opieka położnicza lub poporodowa;
- opieka w związku z przewlekłym schorzeniem;
- opieka pielęgniarki środowiskowej;
- fizjoterapia; dopiero po 22 zabiegach pacjent zobowiązany jest pokryć udział własny.

Udział własny nie obowiązuje także w przypadku, jeśli opieka dotyczy dzieci do lat 18.

Uwaga! Osoby, które nie zapłaciły udziału własnego muszą liczyć się z tym, że mogą zostać naliczone koszty dodatkowe, czyli windykacyjne. Więcej informacji można uzyskać, dzwoniąc pod numer infolinii ubezpieczenia zdrowotnego (Zorgverzekeringslijn): **0800-646 46 44** lub **+31-88-900 69 60**. Zachęcamy również do odwiedzenia strony internetowej zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad.

Czy Pana (Pani) pracodawca pochodzi z zagranicy?

Może Pan(i) zatrzymać ubezpieczenie zawarte w swoim kraju pochodzenia. Obowiązują w tym zakresie konkretne przepisy. Więcej informacji w tej sprawie udzieli telefonicznie Instytucja ubezpieczeń społecznych (Sociale Verzekeringsbank - SVB) pod numerem telefonu 020-6565277 lub za pośrednictwem strony internetowej svb.nl/int/nl/algemeen/wizards/w_nl_btl_wg.jsp w języku angielskim, francuskim, niemieckim, hiszpańskim i tureckim.

Zawarcie ubezpieczenia za pośrednictwem pracodawcy

Niekiedy istnieje możliwość zawarcia ubezpieczenia zdrowotnego za pośrednictwem pracodawcy. Jest to tzw. zbiorowe ubezpieczenie zdrowotne, które jest często tańsze od ubezpieczenia we własnym zakresie. O szczegóły można zapytać pracodawcę.

Wskazówka: Zachęcamy do odwiedzenia strony internetowej zorgverzekeringslijn.nl. Informacje tam zamieszczone dostępne są w języku polskim, hiszpańskim, francuskim, angielskim i niemieckim.

Dodatek do ubezpieczenia zdrowotnego

Osoby uzyskujące skromne dochody mogą ubiegać się o dodatek do ubezpieczenia zdrowotnego na dofinansowanie kosztów ubezpieczenia zdrowotnego. Zagadnienie to zostało rozwinięte w dalszej części niniejszej broszury pod nagłówkiem **Dodatek i zwrot kosztów**.

Opieka medyczna

Opieka medyczna w Holandii nie jest bezpłatna. Jednak w wielu przypadkach koszty opieki medycznej są refundowane z ubezpieczenia zdrowotnego.

- Podstawowa opieka zdrowotna, na przykład: lekarz pierwszego kontaktu, stomatolog czy fizjoterapeuta; do powyższych gabinetów lekarskich nie jest potrzebne skierowanie.
- Specjalistyczna opieka zdrowotna, na przykład: psycholog, ginekolog, laryngolog; w tym przypadku konieczne jest skierowanie wydane przez lekarza pierwszego kontaktu lub stomatologa.
- Szpitalny oddział ratunkowy, na przykład w przypadku złamania ręki lub nagłych dolegliwości serca. Numer na szpitalny oddział ratunkowy to 112. Jest to ten sam numer alarmowy, pod który dzwoniemy, chcąc wezwać policję, strażą pożarną i karetkę pogotowia.

Lekarz pierwszego kontaktu

Lekarz pierwszego kontaktu zapewnia stałą opiekę lekarską, również wieczorami i w weekendy. W razie potrzeby należy zadzwonić do swojego lekarza pierwszego kontaktu, który przekaże numer telefonu do innego lekarza pierwszego kontaktu lub zespołu lekarzy dyżurujących (tzw. huisartsenpost).

Wizyta w szpitalu w związku z dolegliwościami, które nie wymagają nagłej interwencji medycznej

Jeśli wystąpią u Pana (Pani) dolegliwości niewymagające nagłej interwencji medycznej i w związku z tym uda się Pan(i) do szpitala, wówczas koszty uzyskanej pomocy będzie trzeba pokryć (z udziału własnego). Czasami koszty opieki medycznej trzeba pokryć osobiście. Jeśli nie ma Pan(i) pewności, czy dolegliwości wymagają nagłej pomocy, należy skontaktować się z lekarzem pierwszego kontaktu lub zespołem lekarzy dyżurujących w celu uzyskania opinii.

Opieka socjalna

Placówki opieki społecznej udzielają odpowiedzi na pytania dotyczące mieszkania, komfortu życia, opieki zdrowotnej i edukacji. Więcej informacji można uzyskać w urzędzie gminy.

Podatki

Osoby, które mieszkają i pracują w Holandii, zobowiązane są opłacać podatki do urzędu skarbowego. Podatki lokalne zaś odprowadza się do gminy oraz instytucji gospodarki wodnej.

Podatki, które obowiązują mieszkańców Holandii

- podatek dochodowy dla osób, które uzyskują wynagrodzenie lub świadczenie (**Zeżnanie podatkowe**);
- podatek od towarów i usług, inaczej VAT dla osób prowadzących własną działalność gospodarczą (**Podatki dla przedsiębiorców**);
- podatek od pojazdów zmotoryzowanych dla właścicieli samochodów osobowych (**Poruszanie się samochodem w Holandii**);
- lokalne podatki dla osób wynajmujących nieruchomości lub właścicieli nieruchomości (**Podatki lokalne**).

Aby uzyskać więcej informacji, należy skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego, dzwoniąc pod numer telefonu (Belastingtelefoon): 0800-05 43. Informacje można również uzyskać na stronie internetowej belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch.

W sprawie lokalnych podatków można kontaktować się z urzędem gminy.

Grzywna dla osób uchylających się od płacenia podatków

Uchylanie się od płacenia podatków karane jest grzywnami. Uporczywe uchylanie się powoduje narastanie kwoty grzywny. Oprócz tego nierzadko należy uiścić koszty dodatkowe, np. koszty windykacji. Urząd skarbowy może również zająć wynagrodzenie lub mienie. Aby uzyskać więcej informacji, należy skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego, dzwoniąc pod numer telefonu (Belastingtelefoon): 0800-05 43. Informacje można również uzyskać na stronie internetowej belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch.

Dodatki i zwroty kosztów

W Holandii osoby uzyskujące skromne dochody mogą ubiegać się o różne dodatki w postaci m.in.:

- dofinansowania kosztów najmu, ułatwiającego opłacenie czynszu;
- zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dziećmi, np. ubrań czy roweru;
- dodatku do ubezpieczenia zdrowotnego przyznawanego osobom, których dochód jest zbyt niski, aby pokryć koszty ubezpieczenia zdrowotnego we własnym zakresie;
- dofinansowania kosztów opieki nad dzieckiem, ułatwiającego pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem.

Należy upewnić się, że dodatki te wpływają na Pana (Pani) osobisty rachunek bankowy, a więc nie na rachunek pracodawcy, agencji pracy tymczasowej czy wynajmującego mieszkanie. Aby uzyskać więcej informacji, należy skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego, dzwoniąc pod numer telefonu (Belastingtelefoon): 0800-05 43. Informacje można również uzyskać na stronie internetowej belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch. Zachęcamy również do odwiedzenia strony internetowej toeslagen.nl. Dostępna jest wyłącznie niderlandzka wersja językowa tej strony.

Uwaga! Jeśli zamierza Pan(i) wyjechać z Holandii, należy wstrzymać wypłatę dodatków. W przeciwnym razie może Pan(i) zostać ukarany (ukarana) grzywną.

Nakaz opuszczenia Holandii

Prawo do dalszego przebywania na terenie Holandii można odebrać osobie, która:

- przestała spełniać warunki pozwolenia na pobyt, na przykład ma pozwolenie na pobyt, aby pracować w Holandii i została zwolniona lub ma pozwolenie na pobyt u boku współmałżonka i rozwodzi się;
- nie posiada wystarczających środków na utrzymanie;
- stanowi niezasadne obciążenie dla systemu opieki socjalnej;
- popełniła czyn zabroniony.

Więcej informacji na ten temat dostępnych jest pod poniższym adresem strony internetowej ind.nl.

Nierówne traktowanie i dyskryminacja

Fundamentalne prawa człowieka zostały ustanowione w Konstytucji Holandii. Prawa te obowiązują każdą osobę przebywającą na terenie tego państwa. Dla przykładu: każda osoba pracująca ma jednakowe prawa, co oznacza, że osoba pracująca w oparciu o umowę tymczasową i osoba pracująca w niepełnym wymiarze czasu pracy ma takie same prawa jak osoba zatrudniona na umowę o pracę lub osoba pracująca w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jeśli chce Pan(i) dowiedzieć się więcej na temat holenderskich fundamentalnych praw i wartości kluczowych, zachęcamy do pobrania broszury ze strony internetowej prodemos.nl/voor-gemeenten/burgerparticipatie/toolbox-participatieverklaring/download-materialen-gratis. Broszura ta została przygotowana w różnych wersjach językowych, na przykład: niemieckiej, angielskiej, francuskiej i hiszpańskiej.

Czuje się Pan(i) nierówno traktowany (traktowana) lub dyskryminowany (dyskryminowana)? Może Pan(i) wnieść skargę do Kolegium praw człowieka (College voor de Rechten van de Mens). Wniesienie skargi nie podlega żadnym opłatom. Należy zadzwonić pod numer 030-888 38 88 lub wysłać e-mail na adres info@mensenrechten.nl. Można również dokonać zgłoszenia na policji lub w organizacji ds. zwalczania przypadków dyskryminacji (ADV) na terenie swojej gminy.

Więcej
informacji
i pomoc

Zakres pytań i zgłoszeń	Organizacja	Numer telefonu	Strona internetowa
Zameldowanie na pobyt stały ustawy i przepisy	Rijksoverheid (rządowy punkt informacyjny)	1400 lub +31-77-465 67 67	rijksoverheid.nl
Ubezpieczenie zdrowotne i udział własny	Infolinia w sprawie ubezpieczenia zdrowotnego	0800-646 46 44 lub + 31-88-900 69 60	zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad
Pomoc w języku ojczystym, w Pana (Pani) okolicy	Lize		lize.nl/sociale-kaart
Wynagrodzenie: jakie minimalne wynagrodzenie mi przysługuje?	Rijksoverheid (rządowy punkt informacyjny)	1400 lub +31-77-465 67 67	rijksoverheid.nl
Uznawanie dyplomów i certyfikatów/świadectw	Nuffic	070-426 02 60	nuffic.nl/en
Uznawanie dyplomów i certyfikatów/świadectw	Stichting Samenwerking Beroepsoponderwijs Bedrijfsleven – SBB (Fundacja na rzecz współpracy edukacji zawodowej i działalności gospodarczej)	088-338 00 00	s-bb.nl/en
Zgłoszenia dotyczące złych warunków pracy i przypadków wykorzystywania	Inspectie SZW (Inspekcja przy Ministerstwie Spraw Społecznych i Zatrudnienia)	0800-51 51 lub +31-70-333 56 78	inspectieszw.nl
Wiarygodność Pana (Pani) agencji pracy tymczasowej	Algemene Bond Uitzendondernemingen – ABU (Związek Agencji Pracy Tymczasowej), NBBU	020-655 82 55 033-476 02 00	abu.nl nbbu.nl
Dane pracodawcy, rejestracja jako przedsiębiorca	Kamer van Koophandel (Izba Handlowa)	0900-123 45 67 (0,70 EUR za minutę)	kvk.nl
Warunki pracy w CAO	Federatie Nederlandse Vakbeweging – FNV (Federacja holenderskiego ruchu związkowego), Christelijk Nationaal Vakverbond – CNV (Chrześcijański narodowy związek zawodowy)	088-368 03 68 030-751 10 01	fnv.nl/contact cnv.nl
Świadczenia	UWV (Instytut Realizacji Ubezpieczeń Pracowniczych) (instytucja wypłacająca świadczenia)	0900-92 94 (0,04 EUR za minutę, przy czym obowiązuje opłata początkowa 0,045 EUR)	uwv.nl
Podatki, dodatki	Belastingdienst (urząd skarbowy)	Infolinia urzędu skarbowego 0800-05 43	belastingdienst.nl/english lub belastingdienst.nl/deutsch
Poruszanie się samochodem po Holandii, tablice rejestracyjne	Rijksdienst voor het Wegverkeer – RDW (Urząd ds. ruchu drogowego)	0900-07 39 (0,10 EUR za minutę)	rdw.nl/englishinformation

Zaniżanie wynagrodzenia przez agencję pracy tymczasowej	Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten – SNCU (Fundacja do spraw przestrzegania przepisów CAO dla pracowników tymczasowych)	0800-70 08	sncu.nl
Sprowadzanie samochodu, podatek od pojazdów zmotoryzowanych oraz podatek od samochodów osobowych i motocykli	Infolinia urzędu skarbowego ds. pojazdów (Belastingtelefoon Auto)	0800-07 49	belastingdienst.nl/auto
Dyskryminacja i nierówne traktowanie	College voor de Rechten van de Mens (Kolegium praw człowieka)	030-888 38 88	mensenrechten.nl

Pozostałe informacje

Więcej informacji znajdzie Pan(i) na stronach internetowych: newinthenetherlands.nl oraz rijksoverheid.nl.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801 | 2509 LV Den Haag

Niniejszą broszurę przygotowano z najwyższą starannością. Za nieprawidłowości i nieścisłości w związku z jej treścią Ministerstwo Spraw Społecznych i Zatrudnienia nie ponosi żadnej odpowiedzialności.

Treść niniejszej broszury nie daje podstaw do roszczenia żadnych praw.

Treść niniejszej broszury powstała w oparciu o ustawodawstwo obowiązujące na dzień 1 stycznia 2016 r.

Juni 2016 | Pools